

Asia: VN/8054/2019

Tieto- ja viestintäteknologiasektorin (ICT) ilmasto- ja ympäristöstrategia

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Finnet-liitto ry, jäljempänä Finnet, kiittää Liikenne- ja viestintäministeriötä tieto- ja viestintäteknologiasektorin (ICT) ilmasto- ja ympäristöstrategiasta.

Selvyynen vuoksi todettakoon, että tämä lausunto annetaan Finnetin ja sen kaikkien jäsenyhtiöiden puolesta:

Blue Lake Communications Oy, Eurajoen Puhelin Osuuskunta, FNE-Finland Oy, ElmoNet Oy, Härkätien Puhelin Oy, Ikaalisten-Parkanon Puhelin Osakeyhtiö, JAPO, Kainuun Puhelinosuuskunta, Kisanet Oy, Karjaan Puhelin Oy, Kemiön Puhelin Oy, Laitilan Puhelin Osuuskunta, Lounea Oy, LPOnet Osk Anl, Mariehamns Telefon Ab, MPY Telecom Oyj, Paraisten Puhelin Oy, Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy, Vakka-Suomen Puhelin Oy ja Ålands Telefonandelslag

Yleistä

Finnet pitää oleellisena muistuttaa raportin tärkeän yleisen merkityksen lisäksi siitä, että vaikka ICT-alan hiilijalanjälkeä on tässä raportissa ansiokkaasti käsitelty, niin merkittävimmät mahdollisuudet liittyvät hiilikädenjäljen pienentämiseen digitaalisuuden avulla esimerkiksi logistiikassa, dataan perustuvissa uusissa etäpalveluissa ja muissa perinteisiä liiketoimintoja korvaavissa liiketoiminnoissa. Bittien liikuttaminen on kuitenkin aina energiatehokkaampaa kuin fyysisen materiaalin tai ihmisjoukkojen liikuttaminen. Finnet haluaa myös olla edistämässä kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla voidaan edistää toimivien,

tasalaatuisten, huippunopeiden ja energiatehokkaiden tietoliikenneyhteyksien toteutumista kaikkialle Suomeen, jotta uudet energiatehokkaammat toimintamallit voisivat yleistyä laajasti eripuolilla Suomea.

Edellisiin liittyen haluamme nostaa esille erityisesti luotettavan valokuitutekniikkaan perustuvan Digitaalisen infran merkitystä energiatehokkuuden mahdollistajana.

Yksityiskohtaiset kommentit

Kohtaan 3.1.1 Edistetään energiatehokkaiden ratkaisujen kehittämistä ja käyttöä

Ruotsalainen RISE (Research Institutes of Sweden) tutkimuslaitos on analysoinut tutkimuksessaan "Infrastrukturval för att nå Sveriges bredbandsmål, En teknoekonomisk studie" mobiili- (FWA) ja valokuituverkkojen pidemmän aikavälin (10 vuotta) investointi- (CAPEX) ja ylläpitokustannuksia (OPEX) sekä vastaavasti vaihtoehtoisten toteutusten energiankulutusta.

RISE:n tutkimus osoittaa, että valokuitutekniikalla on huomattavasti pienempi energiankulutus verrattuna mobiiliteknologioihin sekä taajamissa (Figure 9), että haja-asutusalueilla (Figure 10). Tutkimuksen mukaan mobiiliratkaisuihin perustuvat ratkaisut, skenaariosta riippuen, kuluttavat 4,9 - 12,6 kertaa enemmän energiaa kuin energiatehokkaaseen valokuituverkkoon perustuva ratkaisu.

RISEN tutkimus löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta " <https://www.ri.se/sv/vad-vi-gor/projekt/infrastruktursval-sveriges-bredbandsmal-en-teknoekonomisk-studie>.

Tämän perusteella Finnet haluaa korostaa sitä, että vaikka Suomi on edelläkävijä mobiili- ja 5G teknologiassa, niin näkisimme, että jatkossa kannattaa suosia entistä enemmän energiatehokkaiden valokuituyhteyksien rakentamista runsaasti energiaa kuluttavien mobiiliyhteyksien sijaan. Teknologianeutraalisuus on varmaan hieno tavoite, mutta jos ajatellaan toimialan hiilijalanjälkeä, niin se ei todennäköisesti johda automaattisesti ympäristöystävällisimpään ja ekologisimpaan vaihtoehtoon. Etenkin julkisella tuella tapahtuva rakentaminen tulisi kohdistaa energiatehokkaiden valokuituliittymien saatavuuden parantamiseen.

Finnet ehdottaa, että kohdan 3.1.1 ensimmäinen toimenpide muutetaan muotoon:

Tavoitellaan energiatehokkuutta verkkojen suunnittelussa, rakentamisessa ja operoinnissa, ml.

- energiatehokkaiden valokuituverkkojen suosiminen silloin kun verkkojen rakentamiseen suunnataan julkista tukea; toimija LVM, Traficom, valtioneuvosto; milloin jatkuvasti
- verkkolaitteiden päivittäminen energiatehokkaammiksi

- käyttämättä olevien verkonosien energiansäästötoimintojen käyttäminen silloin kun verkossa ei ole liikennettä
- liikenteen kuormituksen tehokkaampi optimointi tekoälyllä energiatehokkuuden parantamiseksi

Kohta 3.1.4 Otetaan ympäristönäkökohdat huomioon verkkojen rakentamisessa ja edistetään yhteiskäyttöä

Finnet kannattaa yhteisrakentamisen ja yhteiskäytön edistämistä ja jo rakennetun infran (putket, kaapelikanavat, tukiasemat, vajaakäyttöiset laitetilat ja käyttämättä olevat kuituparit) hyödyntämistä aina kun mahdollista.

Finnet lisäksi ehdottaa, että verkkolaitteiden käyttöiän osalta huomioitaisiin myös valokuitutekniikan ja mobiilitekniikan erilaiset elinkaaret. Perinteisesti mobiilitekniikan yksi historiasta jo tutuksi käynyt toimintamalli on jatkuva uusien sukupolvien tuominen markkinoille, joka tarkoittaa pitkällä aikavälillä usean laitesukupolven ja myös teknologian asentamista ja sitä kautta tavallaan turhaa investointia, jos kyseessä on kiinteän käyttöpaikan ratkaisu. Jos heti alussa ratkaisu olisi toteutettu kuitutekniikalla, niin olisi siten merkittävästi vähennetty turhien sukupolvien investointeja. Esimerkiksi 6G on jo kehitteillä ja 2030-luvulla uusitaan 5G-tekniikka taas uudella sukupolvella.

Kohta 3.3.1 Pidennetään laitteiden käyttöikä suunnittelun, hankintojen ja tietoisuuden lisäämisen avulla

Suomessa suositaan aivan liikaa lyhytikäistä ja paljon energiaa kuluttavaa mobiilitekniologiaa. Energiatehokas valokuitutekniikka on huomattavasti pitkäikäisempää kuin mobiilitekniikka ja se on sitä sekä verkkolaitteissa että päätelaitteissa.

Kohta 3.5.1 Lisätään tietoisuutta ICT-laitteiden ja palvelujen käytön ympäristövaikutuksista

Suomalaiset eivät tiedosta mobiiliverkkojen energiankulutusta. Valokuitutekniikka on huomattavasti energiatehokkaampaa kuin mobiilitekniologia.

Finnet ehdottaa, että kohta 3.5.1 muutetaan muotoon:

Edistetään ICT:n laitteiden ja palvelujen käytön ympäristövaikutusten huomioimista korostaen valokuituteknologian energiatehokkuutta digitaalisten opettamisessa

Jarmo Matilainen

Toimitusjohtaja

Matilainen Jarmo
Finnet-liitto ry